

บทที่ 1

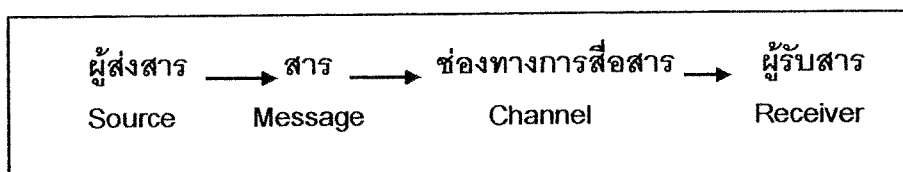
บทนำ

กาญจนา แก้วเทพ (2543: 97) กล่าวว่าจากสามัญสำนึก และภาพที่พบเห็นกันอยู่ทั่วไปในสังคมที่อยู่ของผู้หญิงนั้นจะอยู่ “ในโลกส่วนตัว” หรือ “ที่บ้าน” (Private World /Domestic) ส่วนผู้ชายจะอยู่ใน “ โลกนอกบ้าน” หรือ “โลกสาธารณะ” (Public World) แต่จากภาพการดำเนินชีวิตของประชาชนในปัจจุบันคงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าด้วยปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมได้ส่งผลต่อการแบ่งแยกปริณทณ “ที่บ้าน” และ “สาธารณะ” ทำให้ผู้หญิงจำนวนไม่น้อยเคลื่อนย้ายตนเอง (อาจด้วยเหตุแห่งความจำเป็น หรือเหตุแห่งความจำใจ) ออกจากปริณทณของ “ที่บ้าน” สู่อีก “สาธารณะ” อันเป็นที่ของผู้ชาย ซึ่งส่งผลให้ผู้หญิงต้องปฏิวัติตนเองให้เหมาะสมกับปริณทณใหม่ทั้ง คือในด้านการแต่งกาย อาทิการที่แสดงออก เพื่อพร้อมที่จะถูกเจ้าของพื้นที่เดิมเป็นผู้ประเมินมอง (Politics of Gazing) การก้าวออกสู่โลกสาธารณะของผู้หญิงที่ใช้เวลาพิสูจน์ความสามารถยาวนานจากทศวรรษ 1950 จวบจนปัจจุบัน ก่อให้เกิดกระแสการยึดพื้นที่สาธารณะ และกระแสการเรียกร้องหาความเสมอภาคทางเพศเกิดขึ้น กาญจนา แก้วเทพ (2543 :113) เรียกปรากฏการณ์ดังกล่าวว่า การสร้างกระแส “ผู้หญิงแกร่ง” หรือ “ผู้หญิงแกร่ง” หรือ “ผู้หญิงทำงาน” (Working Women) ที่มีได้มีเป้าหมายเพียงเพื่อยึดพื้นที่สาธารณะให้มากขึ้นเท่านั้น แต่พยายามให้มีจิตสำนึกนั้นเปลี่ยนกติกาในการตัดสินคุณค่าบุคคลมิใช่ด้วยเพศ แต่ด้วยความสามารถ

ในส่วนของสังคมไทย สตรีไทยมีบทบาทเด่นชัดมากขึ้นตามลำดับ ทั้งในทุกวงการอาชีพ และในทุกระดับของสังคม และทั้งในหมู่ขบวนการสิทธิสตรี และในหมู่ของนักวิชาการโดยมีเหตุการณ์ประกาศปีสตรีสากลในปีค.ศ. 1975 เป็นสัญลักษณ์บ่งบอกอย่างชัดเจน กาญจนา แก้วเทพ และวิลาสินี พิพิธกุล (2539) กล่าวว่าผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริงสู่โลกแห่งวิชาการ ทำให้นักวิชาการเกิดการรับรู้ว่าลักษณะปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ที่เกี่ยวข้องกับสตรีนั้นมีลักษณะพิเศษเฉพาะตัวที่ต้องมีการศึกษาค้นคว้าแยกออกมาต่างหาก

ด้วยเหตุแห่งการก้าวออกสู่ปริณทณสาธารณะของสตรีไทย และจากการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และการบริหารจัดการของสตรี ส่งผลให้สตรีก้าวเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของวงการสื่อสารมวลชนทุกประเภทอันประกอบด้วย หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง ภาพยนตร์ วิทยุโทรทัศน์ และสื่อใหม่ (New Media) และรวมถึงก้าวเข้าไปเป็นทุกส่วนในองค์ประกอบของการสื่อสารมวลชนทั้งกระบวนการสื่อสาร เมื่อมองผ่านทฤษฎีแบบจำลององค์ประกอบของการสื่อสารหรือ SMCR Model ของ เดวิส เค.

เบอร์โล (David K. Berlo) ที่เน้นความสำคัญขององค์ประกอบสำคัญ 4 องค์ประกอบในกระบวนการสื่อสารดังนี้

ภาพประกอบที่ 1: ภาพแสดงองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร

ที่มา : ผู้วิจัย. 2553

จากภาพแสดงองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสารพบว่าในปัจจุบันมีสตรีเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกองค์ประกอบในกระบวนการสื่อสาร ในบทบาทของผู้ส่งสาร เช่นมีสตรีเป็นผู้จัดรายการ เป็นนักเขียน หรือเป็นพิธีกรรายการ สตรีเข้าไปมีส่วนร่วมในสาร หรือเนื้อหาสาระรายการ เช่นการนำเสนอเรื่องราวที่อยู่ในความสนใจเฉพาะกลุ่มสตรี และการมีสตรีเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงสารรายการ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่เป็นสื่อมวลชนไปยังผู้รับสารที่แน่นอนว่าส่วนหนึ่งของผู้รับสารทั้งหมดเป็นสตรีมากมายหลากหลายวัย หลากหลายการศึกษา หลากหลายอาชีพ และหลากหลายทัศนคติ

และจากการที่สตรีได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนในทุกกระบวนการสื่อสารในหลายลักษณะดังกล่าวมาแล้ว ยังปรากฏผลทางอ้อมในอีกมุมหนึ่งด้วยเช่นกัน นั่นคือการเกิดกระแสความสนใจในการศึกษาประเด็น “สตรีกับสื่อมวลชน” (Women and Media) ในแวดวงวิชาการที่ขยายตัวเพิ่มปริมาณมากขึ้นเป็นลำดับ กาญจนา แก้วเทพ และวิลาสินี พิพิธกุล (2539) ทำการวิจัยโดยสำรวจสถานภาพแห่งองค์ความรู้เรื่อง สตรีกับสื่อมวลชนไทยในประเทศไทยระหว่างปี 2520-2535 ในแวดวงวิชาการไทยจากการสำรวจพบว่าม้งานศึกษาในหัวข้อเรื่องสตรีกับสื่อมวลชนกว่า 83 ชิ้น โดยในระหว่างปี 2524-2536 มีหัวข้อวิทยานิพนธ์ของนิสิตปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะหัวข้อเรื่องที่ระบุเรื่องการศึกษาสตรีกับสื่อมวลชนพบว่า มีการศึกษาในทุกปี เฉลี่ยปีละ 1-6 เรื่อง รวมถึงมีการจัดสัมมนา อภิปราย การประชุมเชิงปฏิบัติการ ในหัวข้อดังกล่าวเสมอ ทั้งนี้ยังไม่รวมงานเขียนงานวิจัย จากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว เป็นเครื่องยืนยันให้เห็นถึงกระแสความสนใจจากสังคมในประเด็นบทบาทของสตรี กับสื่อมวลชนไทย ในรอบ 15 ปี อย่างแท้จริง

กระแสความสนใจในประเด็นการศึกษาเกี่ยวกับสตรียังเกิดเป็นรูปธรรมในแวดวงวิชาการดังในปี พ.ศ. 2529 ที่คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้จัดตั้งโครงการสตรีศึกษาเพื่อสนับสนุน

การศึกษาค้นคว้า วิจัย ตลอดจนรวบรวมข้อมูลในประเด็นปัญหาสตรี โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ภาคเหนือ เพื่อเผยแพร่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ของรัฐและเอกชน ที่ทำงานเพื่อการพัฒนาสตรี และต่อมาได้ปรับยกฐานะจากโครงการสตรีศึกษาเป็นศูนย์สตรีศึกษา สังกัด หน่วยงานระดับภาควิชา ในคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) และมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา แยกหน่วย ราชการ นับแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2536 เป็นต้นมา ศูนย์สตรีศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดำเนิน กิจกรรมในหลายลักษณะ ซึ่งล้วนแต่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในระดับชุมชน ระดับมหาวิทยาลัย ระดับประเทศ ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ ประกอบด้วย การวิจัย สารสนเทศ การฝึกอบรม การ จัดการศึกษา รวมถึงการเผยแพร่วิชาการและข่าวสาร และการระดมทุน เป็นต้น

รวมถึงในปีพ.ศ. 2544 สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้อนุมัติการเปิดสอนหลักสูตรปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสตรีศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การวางแผนและการกำหนด นโยบายของหน่วยงานทุกระดับและทุกภาคส่วน มีความรู้ความเข้าใจด้านสตรีและบทบาทหญิงชาย ศึกษา (Women's หรือ Gender Studies) ที่ไม่เพียงแต่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานยังทำให้เกิดการ รับรู้และเกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่นอย่างลึกซึ้ง รวมถึงใช้ประโยชน์จากการศึกษาในการ วิเคราะห์วิจารณ์ปรากฏการณ์ทางสังคมจากแนวคิดและมุมมองแบบสตรีนิยม ซึ่งจะนำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างเพศที่สะท้อนผ่านปัญหาเศรษฐกิจ การเมือง และ วัฒนธรรมอันสลับซับซ้อน ยังเป็นการตอกย้ำในสิ่งที่ กาญจนา แก้วเทพ และวิลาสินี พิพิธกุล (2539) ได้เคยกล่าวไว้ว่าผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริงสู่โลกแห่งวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ที่เกี่ยวข้องกับสตรีนั้นมีลักษณะพิเศษเฉพาะตัวที่ ต้องมีการศึกษาค้นคว้าแยกออกมาต่างหาก

ในส่วนของภาครัฐปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ(กสส.) อยู่ในสังกัดของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งเป็นกระทรวงที่จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 เป็นกระทรวงภาคสังคมในการทำหน้าที่ เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม สร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม รวมถึงส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพและความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัวและชุมชน

ในท่ามกลางการขยายตัวของสตรีสู่พื้นที่ของบุรุษในวงการสื่อสารมวลชนในปัจจุบัน ดังที่ กล่าวมาแล้วทั้งหมด และรวมถึงการขยายตัวในเชิงปริมาณของการศึกษา การค้นคว้า และการวิจัยใน

หมวดหมู่สตรีกับสื่อมวลชนที่มีมาอย่างต่อเนื่อง ด้วยปริมาณที่มากพอสะท้อนถึงการได้รับความสนใจจากแวดวงนักวิชาการ แต่ภาพรวมที่ชัดเจนอันจะเป็นภาพแสดงให้เห็นรอยแยกระหว่างบทบาทของสตรีในวงการสื่อสารมวลชนที่ชัดเจนในระหว่าง ปี 2536 - 2552 ซึ่งเป็นช่วงแห่งการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของการขับเคลื่อนเพื่อความเสมอภาคทางเพศยังไม่มีปรากฏให้เห็นเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการเพิ่มเติมภาพรวมขององค์ความรู้ด้านสตรีกับสื่อมวลชนด้วยการประมวลสังเคราะห์ข้อค้นพบทั้งหมด ในเวลา 17 ปี เพื่อช่วยตอบคำถามถึงบทบาทของสตรีกับสื่อมวลชนไทยผ่านทฤษฎีแบบจำลององค์ประกอบของการสื่อสารหรือ SMCR Model ของ เดวิส เค. เบอร์โล (David K. Berlo) รวมถึงทฤษฎีสตรีศึกษาที่แบ่งเป็น 2 กลุ่มทฤษฎี คือแนวคิดการมองผู้หญิงในฐานะระบบย่อยอันหนึ่งของระบบใหญ่ เมื่อระบบใหญ่มีการเปลี่ยนแปลง ระบบย่อยก็จะต้องมีการปรับตัวตาม (System Approach) จากแนวคิดนี้แสดงให้เห็นว่าเป็นแนวคิดที่เรียกร้องให้ผู้หญิงปรับตัวตามสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และแนวคิดการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่เชื่อว่ามีลักษณะความไม่เท่าเทียมระหว่างเพศ (Feminist Approach) ซึ่งเป็นแนวคิดที่เรียกร้องให้สังคมปรับเปลี่ยนเพื่อรองรับผู้หญิงบ้าง รวมถึงการใช้เกณฑ์ทางปรัชญาจากสำนักคิดสตรีนิยมที่แบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือปรัชญาแบบ Essentialism ที่มีความเชื่อว่าเพศชายหญิงมีความแตกต่างกันตามความเป็นจริงที่ดำรงอยู่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องมุมมองทางเพศ หรือคุณค่าทางเพศ หรืออาจกล่าวได้ว่าความแตกต่างระหว่างเพศชาย และเพศหญิงเป็นลักษณะทางธรรมชาติที่เป็นมาตั้งแต่เกิด และปรัชญาแบบ Anti - Essentialism ที่ไม่เชื่อว่ามีสาระที่แท้จริงดำรงอยู่ระหว่างเพศ ความเป็นชาย หรือความเป็นหญิงล้วนแล้วแต่ถูกสร้างขึ้นมาภายหลังการเกิด จากการเลี้ยงดู วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น (กาญจนา แก้วเทพ, 2549: 479) มาการวิเคราะห์ และสังเคราะห์งานศึกษา เพื่อเพิ่มน้ำหนักให้งานศึกษาศรีกับสื่อมวลชนไทยได้ปรากฏภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจสถานการณ์ภาพองค์ความรู้เรื่อง "สตรีกับสื่อมวลชนในประเทศไทย ปี 2536 - 2552 " ตามทฤษฎีองค์ประกอบของการสื่อสารของ David K. Berlo
2. เพื่อเปรียบเทียบงานศึกษาศถานภาพองค์ความรู้เรื่องสตรีกับสื่อมวลชนในประเทศไทยที่มีมาก่อนหน้านี้เพื่อให้เห็นทิศทางการศึกษาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. สถานภาพ และบทบาทของผู้ส่งสาร หรือนักสื่อสารมวลชนสตรีในฐานะนักวิชาชีพ ในช่วงปีพ.ศ. 2536-2552 เป็นอย่างไร
2. ช่องทางการสื่อสารที่มีสตรีเกี่ยวข้องกับสัมพันธอยู่ในช่วงปีพ.ศ. 2536-2552 เป็นอย่างไร
3. เนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับสตรีบนช่องทางการสื่อสารที่เป็นสื่อมวลชนในช่วงปีพ.ศ. 2536-2552 เป็นอย่างไร
4. การใช้สื่อของสตรีในฐานะกลุ่มผู้รับสารในช่วงปีพ.ศ. 2536-2552 เป็นอย่างไร
5. สถานภาพองค์ความรู้เรื่องสตรีกับสื่อมวลชนในประเทศไทยในช่วงปีพ.ศ. 2536-2552 เป็นอย่างไร
6. เมื่อเปรียบเทียบงานศึกษาสถานภาพองค์ความรู้เรื่องสตรีกับสื่อมวลชนในประเทศไทยที่มีมาก่อนหน้านี้(พ.ศ. 2520-2535) ปรากฏผลเป็นอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

ไม่มี

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา เพื่อเป็นเกณฑ์ในการเลือกวิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัยดังนี้

1. พิจารณาจากชื่อหัวข้อ หรือคำสำคัญที่ปรากฏในฐานข้อมูลได้แก่คำว่า สตรี สื่อมวลชน การสื่อสาร ผู้หญิง เพศหญิง อยู่ในชื่อเรื่อง โดยไม่จำกัดบทบาท หรือสถานะของงานวิจัย หรือ วิทยานิพนธ์ว่าจะศึกษาสตรีในฐานะผู้ส่งสาร (Sender หรือSource) เนื้อหาสาระที่สตรีมีส่วนเกี่ยวข้อง (Message) ช่องทางการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับสตรี (Channel) หรือสตรีในฐานะผู้รับสาร (Receiver) โดยตรง

2. พิจารณาประเด็นของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ Gender Issue ของผู้หญิงเช่น การทำแท้ง มะเร็งปากมดลูก หรือการประกวดความงาม การตั้งครุฑ บทบาทมารดา ที่มีประเด็น และมีความเกี่ยวข้องกับสื่อ

ทั้งนี้งานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ใดๆ ที่มีเกณฑ์เรื่องเพศหญิงเป็นเพียงตัวแปรหนึ่งของลักษณะของประชากรที่ใช้ในการสำรวจ จะไม่ถือว่าเข้าข่ายการศึกษา สตรีกับสื่อมวลชน เนื่องจากไม่ได้เป็นการศึกษาวิจัยเรื่องสตรีกับสื่อมวลชนอย่างแท้จริง

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านระยะเวลาในการรวบรวมผลการศึกษาที่เป็นวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยของนักศึกษา อาจารย์ หรือนักวิจัยทั่วไป ทั้งจากสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กร ที่มี การตีพิมพ์เผยแพร่ในระหว่างพ.ศ. 2536 – 2552 เท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้ส่งสาร (Sender หรือ Source)	หมายถึง	สตรีในบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในวิชาชีพสื่อมวลชนขององค์กรสื่อมวลชน ทำหน้าที่ในขั้นตอน หรือกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งในการผลิตเนื้อหา (Message) สื่อมวลชน
สาร (Message)	หมายถึง	เนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับสตรีในทางใดทางหนึ่งที่ถูกนำเสนอในสื่อมวลชนประเภทต่างๆ แบ่งออกเป็น 9 ประเภทเนื้อหาได้แก่ ด้านบทบาทและสถานภาพ ด้านเพศ ด้านสาธารณสุข ด้านจริยธรรม ธรรมเนียมปฏิบัติของสตรี ด้านภาษา ด้านการพัฒนา ด้านการเมือง ด้านองค์กรธุรกิจ และเนื้อหาในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสตรี เช่น สื่อกับแนวคิดสตรีนิยม สื่อกับโศกณิ และการค้ามนุษย์ สื่อกับสิทธิสตรี และสื่อกับการประกอบสร้าง ความหมาย
ช่องทางการสื่อสาร (Channel)	หมายถึง	สื่อมวลชนประเภทต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสตรี ด้วยการนำเสนอข้อความ ภาพ และเสียงของสตรี แบ่งออกเป็น 2 แนวทางคือ 1. ช่องทางการสื่อสาร/ ตัวสื่อเฉพาะของสตรี เช่น สื่อนิตยสาร (นิตยสารสตรี นิตยสารผู้หญิง นิตยสารแม่และเด็ก และนิตยสารแม่บ้าน) สื่อโทรทัศน์ (รายการโทรทัศน์สำหรับสตรี) สื่อวิทยุกระจายเสียง (สถานีวิทยุคลื่นของผู้หญิง) และสื่อเว็บไซต์ (เว็บไซต์ของผู้หญิง)

ผู้รับสาร (Receiver)	หมายถึง	2. จำนวนงานศึกษาที่เกี่ยวข้องช่องทางการสื่อสาร/ ตัวสื่อทั่วไปกับสตรี
ทฤษฎีสตรีศึกษา	หมายถึง	สตรีผู้ใช้สื่อมวลชนด้วยการอ่าน การดู หรือการฟัง ทฤษฎีที่ว่าด้วยเรื่องการศึกษาด้านสตรีแบ่งเป็น 2 กลุ่มทฤษฎี คือ
		1. แนวคิดการมองผู้หญิงในฐานะระบบย่อยอันหนึ่งของระบบใหญ่ เมื่อระบบใหญ่มีการเปลี่ยนแปลง ระบบย่อยก็จะต้องมีการปรับตัวตาม (System Approach) 2. แนวคิดการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่เชื่อว่ามีลักษณะความไม่เท่าเทียมระหว่างเพศ (Feminist Approach)
เกณฑ์ทางปรัชญาจากสำนักคิดของกลุ่มสตรีนิยม หมายถึง การจัดประเภทกลุ่มต่างๆ ของสตรีนิยมที่		อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ
		1. ปรัชญาแบบ Essentialism ที่มีความเชื่อว่าเพศชายหญิงมีความแตกต่างกันตามความเป็นจริงที่ดำรงอยู่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องมุมมองทางเพศ หรือคุณค่าทางเพศ 2. ปรัชญาแบบ Anti - Essentialism ที่ไม่เชื่อว่ามีความที่แท้จริงดำรงอยู่ระหว่างเพศความเป็นชาย หรือความเป็นหญิงล้วนแล้วแต่ถูกสร้างขึ้นมาทั้งสิ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบสถานภาพองค์ความรู้เรื่อง “สตรีกับสื่อมวลชนในประเทศไทย” ที่ทำ

การศึกษาในระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2552 ของสตรีในฐานะผู้ส่งสาร (Sender หรือSource) เนื้อหาสารที่สตรีมีส่วนเกี่ยวข้อง (Message) ช่องทางการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับสตรี (Channel) และสตรีในฐานะผู้รับสาร (Receiver)

2. เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำคัญที่ช่วยกำหนดทิศทางในการค้นคว้าต่อนักศึกษา และผู้สนใจศึกษา “สตรีกับสื่อมวลชนในประเทศไทย” ในอนาคต